

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้
ในกรุงเทพมหานคร

Factors related to quality of work life of florists in Bangkok

กฤตย์ธันท์ ชัยเจริญวิทย์^{1,*} ชิพสุมน รังสยาร² และ อังคณา จันทร์จิตรานนท์²

Kittanut Chaijaroenvit^{a,*} Shiepsumon Rungsayatorn^b and Angkhana Khuntrejitranon^b

^a โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรกรรมศาสตรศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900
Master's Program in Home Economics Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

^b ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900
Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

Article Info

Article history:

Received 14 July 2017

Revised 25 August 2017

Accepted 31 August 2017

Available online 30 April 2019

Keywords:

florists,
quality of life,
quality of work life

Abstract

The objectives of this research were to investigate the quality of work life of florists in Bangkok and to examine factors related to their quality of work life. A questionnaire was employed to gather data from 325 sampled florists, selected using multi-stage random sampling. Data were analyzed to acquire the percentage, mean, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression. The findings revealed that the proportion of male and female sampled florists was generally equal with an average age of 33.4 years. Nearly three-quarters of the florists held a bachelor degree and earned on average THB 22,670.55 monthly income.

The results showed that the sampled florists had a good quality of work life. Regarding the quality of work life aspects, the florists indicated their quality of work life was at a good level for safe and healthy environment, social relevance, development of human capacities, constitutionalism, social integration, growth and security, and adequate and fair compensation, but at a moderate level for work-life balance. The relationship among personal factors and quality of work life revealed that monthly income, monthly income and extra income, family time, rest time, acquired knowledge time, and community and social service time were positively correlated with quality of work life. The stepwise multiple regression showed that the personal factors that correlated with and influenced quality of work life were acquired knowledge time, rest time, and monthly income.

© 2019 Kasetsart University.

* Corresponding author.

E-mail address: kittanat.1985@gmail.com (K. Chaijaroenvit)

Peer review under responsibility of Kasetsart University.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร และ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 325 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานครเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อายุเฉลี่ย 33.4 ปี เกือบสามในสี่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ย 22,670.55 บาทต่อเดือน ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านการเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านสิทธิของพนักงานหรือธรรมเนียมในองค์กร ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน และด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในภาพรวม พบว่า อัตราเงินเดือนประจำ เงินเดือนประจำรวมกับรายได้พิเศษ การใช้เวลาเพื่อดูแลครอบครัวและอยู่ร่วมกับครอบครัว การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน การใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และ การใช้เวลาในการบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในภาพรวมคือ การใช้เวลาเพื่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน และอัตราเงินเดือนประจำ

คำสำคัญ: ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ คุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิตการทำงาน

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556) มีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพและมีความต้องการให้ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน คุณภาพชีวิตการทำงานจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะคุณภาพชีวิตการทำงานส่งผลต่อองค์กรในการช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์กร ช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจให้แก่พวกเขาในการทำงานที่นำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีได้ คุณภาพชีวิตการทำงานมีความหมายกว้างตามมุมมองของนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรที่มีความแตกต่างกันองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตจึงย่อมแตกต่างกัน จากการศึกษาค้นคว้าได้สรุปตามแนวคิดองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของ Walton (1973 อ้างถึงใน ผจญ, 2557) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 8 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ด้านสิทธิของพนักงานหรือธรรมเนียมในองค์กร ด้านความ

สมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และด้านการเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งคุณภาพชีวิตการทำงานมีการเปลี่ยนแปลงไปตามองค์กรที่มีการปรับเปลี่ยน อาจสูงหรือต่ำลงตามการตอบสนองและความคาดหวังของบุคคล ปัจจัยส่วนบุคคลก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานที่มีบริบทต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ขนาดครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงาน การใช้เวลาทำกิจกรรม

อาชีพช่างจัดดอกไม้ เป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ และเป็นอาชีพที่ทำงานในธุรกิจร้านดอกไม้ (Floristry) ในโรงแรม และทำงานเป็นงานอิสระได้ ซึ่งเป็นอาชีพหนึ่งในธุรกิจบริการ ที่ให้บริการสินค้าเกี่ยวกับดอกไม้เพื่อใช้โอกาสพิเศษช่างจัดดอกไม้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ช่างจัดดอกไม้ในโรงแรม ช่างจัดดอกไม้ในร้าน และช่างจัดดอกไม้อิสระหรือฟรีแลนซ์ (freelance) โดยทั้ง 3 กลุ่มนี้จะมีลักษณะการทำงานที่เหมือนกันในเรื่องของทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งการจัดสวัสดิการช่างจัดดอกไม้โรงแรมจะดีที่สุด รองลงมาเป็นช่างจัดดอกไม้ในร้าน แต่ช่างจัดดอกไม้อิสระอาจจะไม่มีสวัสดิการใดๆ มากนัก เนื่องจากต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานที่ตนได้ถูกจ้างเป็นครั้งๆ ไปและกำหนดเวลาการทำงานอาจจะไม่แน่นอนซึ่งในบางครั้งอาจต้องทำงานข้ามคืนก็มี ส่วนช่างจัดดอกไม้ในร้านและโรงแรมซึ่งมีงานประจำอยู่แล้วอาจมีการรับงานอิสระเพิ่มนอกเหนือจากเวลางานประจำเพื่อหารายได้พิเศษเพราะได้ผลตอบแทนก่อนช่างสูงซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานในเวลากลางคืนเมื่อทำงานเสร็จแล้วต้องกลับไปทำงานประจำต่อ จากที่ได้กล่าวมา การรับงานพิเศษของช่างจัดดอกไม้ทั้ง 3 กลุ่มทำงานหนักมากจนเกินไปอาจต้องใช้กำลังในการทำงานมาก สิ่งเหล่านี้อาจเป็นผลทำให้คุณภาพด้านสุขภาพไม่ดีเท่าไรนัก จึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการครอบครัวรวมถึงการจัดสรรเวลาในการดำรงชีวิตอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ มีคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและวิถีดำเนินชีวิตเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางให้โรงแรมและเจ้าของธุรกิจร้านดอกไม้ในการจัดการเกี่ยวกับงาน สวัสดิการ และอื่นๆ ที่เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของช่างจัดดอกไม้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานคร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในโรงแรมและกลุ่มผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในร้านเท่านั้น ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ตามแนวคิดของ Walton (1973 อ้างถึงใน ผจญ, 2557)

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานคร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในโรงแรม ที่เป็นโรงแรมในระดับ 4–5 ดาว และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในร้านรวมจำนวนประชากรทั้งหมด 2,031 โรงแรม/ร้าน การวิจัยนี้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) โดยทำการสุ่มเขต ได้ 2 เขต คือ เขตเมืองชั้นใน และ เขตเมืองชั้นกลาง จากนั้นสุ่ม เขตเมืองชั้นใน และ เขตเมืองชั้นกลาง ร้อยละ 50 ของจำนวนเขตทั้งหมดได้เขตเมืองชั้นใน 10 เขต จาก 21 เขต และ เขตเมืองชั้นกลาง 9 เขต จากจำนวน 18 เขต จากนั้นสุ่มโรงแรม 4–5 ดาวที่มีห้องดอกไม้ ในเขตเมืองชั้นใน และ เขตเมืองชั้นกลางตามสัดส่วนได้โรงแรมในเขตเมืองชั้นในจำนวน 110 โรงแรม และ โรงแรมในเขตเมืองชั้นกลาง จำนวน 21 โรงแรม โดยเลือกช่างจัดดอกไม้โรงแรมละ 2 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 262 คน และทำการสุ่มร้านดอกไม้ที่มีช่างจัดดอกไม้ประจำร้านอย่างน้อยร้านละ 2 คน ในเขตเมืองชั้นใน และ เขตเมืองชั้นกลางตามสัดส่วนได้ร้านดอกไม้ในเขตเมืองชั้นในจำนวน 46 ร้าน และร้านดอกไม้ในเขตเมืองชั้นกลาง 42 ร้าน โดยเลือกช่างจัดดอกไม้ร้านละ 1 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 88 คน โดยทั้ง 2 กลุ่มเลือกช่างจัดดอกไม้โดยเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้เกณฑ์มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี และ สนใจให้ข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 350 คน ซึ่งถือว่าเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรตามเกณฑ์ของ ของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน สุภาพ, 2553) ที่กำหนดเป็นจำนวนอย่างน้อย 322 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงาน และการใช้เวลาทำกิจกรรม

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ด้านสิทธิของพนักงานหรือกรรมในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และด้านการเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2559–5 เมษายน พ.ศ. 2559 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนทั้งหมด 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.9 ของแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 350 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยและการอภิปราย

บัญชีส่วนบุคคล

ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ในกรุงเทพมหานครเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อายุเฉลี่ย 33.4 ปี เกือบสามในสี่ (70.5%) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (77.5%) มีสถานภาพเป็นโสด อัตราเงินเดือนประจำเฉลี่ยต่อเดือน 22,670.55 บาท รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน 9,069.23 บาท เงินเดือนประจำรวมกับรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน 28,189.02 บาท ขนาดครอบครัวเฉลี่ย 3.74 คน ประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 8.73 ปี ใช้เวลาในการทำงานประจำเฉลี่ย 9.17 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาในการทำงานนอกเวลาเฉลี่ย 2.51 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาในการดูแลตัวเอง (ทำกิจกรรมประจำวัน) เฉลี่ย 2.59 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาในการนอนหลับเฉลี่ย 6.86 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาเพื่อดูแลครอบครัวและอยู่ร่วมกับครอบครัวเฉลี่ย 2.61 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาเพื่อการพักผ่อนเฉลี่ย 2.47 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เวลาในการทำงานพิเศษเฉลี่ย 6.37 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเฉลี่ย 3.33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และใช้เวลาในการบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคมเฉลี่ย 3.33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานคร

คุณภาพชีวิตการทำงานรายด้าน

ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ระดับดี ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับดี 7 ด้าน ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.96$) ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.93$) ด้านสิทธิของพนักงานหรือกรรมในองค์กร ($\bar{X} = 3.90$) ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.88$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.79$) ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนที่เหลืออีกหนึ่งด้านกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว ($\bar{X} = 3.40$) (ตารางที่ 1)

จากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.80 ซึ่งสอดคล้องกับ คลานงค์ (2553) ที่ศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด พบว่า พนักงานบริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมในระดับดี

คุณภาพชีวิตการทำงานรายบุคคล

ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (62.5%) มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมระดับดี รองลงมา ร้อยละ 37.5 มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมระดับปานกลาง ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมระดับไม่ดี เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 8 ด้าน พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับดี 6 ด้าน คือ ด้านการเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม (76.9%) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย (73.5%) ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ (71.4%) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน (67.7%) ด้านสิทธิของพนักงานหรือกรรมในองค์กร (62.2%) และด้านการบูรณาการทางสังคม (58.8%) ส่วนคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมเพียงพอ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (76.6% และ 60.9% ตามลำดับ)

ตารางที่ 1

คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ (n = 325)

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน ¹
1 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย	3.99	0.49	ดี
2 ด้านการเกี่ยวข้องกับและเป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.96	0.46	ดี
3 ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ	3.93	0.46	ดี
4 ด้านสิทธิของพนักงานหรือธรรมาภิบาลในองค์กร	3.90	0.51	ดี
5 ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน	3.88	0.41	ดี
6 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3.79	0.46	ดี
7 ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ	3.56	0.48	ดี
8 ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว	3.40	0.41	ปานกลาง
รวม (เฉลี่ย)	3.80	0.31	ดี

¹ เกณฑ์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน: 1.00 – 1.50=ไม่ดี, 1.51 – 2.50=พอใช้, 2.51 – 3.50=ปานกลาง, 3.51 – 4.50=ดี, 4.51 – 5.00=ดีมาก

ตารางที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม (r)	ระดับความสัมพันธ์ ²
อัตราเงินเดือนประจำ	.12*	ต่ำมาก
เงินเดือนประจำรวมกับรายได้พิเศษ	.14**	ต่ำมาก
การใช้เวลาเพื่อดูแลครอบครัวและอยู่ร่วมกับครอบครัว	.18**	ต่ำมาก
การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน	.13*	ต่ำมาก
การใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	.18**	ต่ำมาก
การใช้เวลาในการบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคม	.21**	ต่ำ

** $p < .01$, * $p < .05$

² เกณฑ์ระดับความสัมพันธ์: ต่ำกว่า 0.20=ต่ำมาก, 0.20–0.34=ต่ำ, 0.35–0.64=ปานกลาง, 0.65–0.85=สูง, สูงกว่า 0.85=สูงมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้กับคุณภาพชีวิตการทำงาน

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้กับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวม พบว่า อัตราเงินเดือนประจำมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยภาพรวมในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .12$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่มีอัตราเงินเดือนประจำสูง จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประเสริฐ (2554) ที่พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจกับค่าตอบแทนที่ได้รับในแต่ละเดือน จึงส่งผลทำให้การทำงานดีมากยิ่งขึ้น

เงินเดือนประจำรวมกับรายได้พิเศษ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยภาพรวมในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .14$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่มีเงินเดือนประจำรวมกับรายได้พิเศษสูง จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ พินดา (2559) ที่พบว่า การทำงานของพยาบาลงานอายุรกรรมมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันในเรื่องของพยาบาลงานอายุรกรรมที่รับเงินเดือนประจำ แยกต่างจาก พยาบาลงานอายุรกรรมที่รับเงินเดือนประจำรวมกับค่าตอบแทนอื่น (รายได้พิเศษ) ซึ่งพยาบาลงานอายุรกรรมที่รับเงินเดือนประจำรวมกับค่าตอบแทนอื่น (รายได้พิเศษ) จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี เนื่องจากการได้รับเงินเดือนประจำแล้วรวมกับรายได้พิเศษ สามารถทำให้มีค่าใช้จ่ายที่เพียงพอในแต่ละเดือน เมื่อไม่มีปัญหาในเรื่องของค่าใช้จ่าย ในแต่ละเดือนจะส่งผลให้ทำงานได้ดีขึ้นและมีกำลังใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

การใช้เวลาเพื่อดูแลครอบครัวและอยู่ร่วมกับครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยภาพรวมในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .18$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่ใช้เวลาเพื่อดูแลครอบครัวและอยู่ร่วมกับครอบครัวมาก จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จงจิตและ ยูพิน (2547) ที่พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน เนื่องจากครอบครัวมีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ช่วยให้ความเครียดน้อยลงและเกิดความสุขในการทำงานได้

การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อนมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยภาพรวมในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .13$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่ใช้เวลาเพื่อการพักผ่อนมาก จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมดี ซึ่งสอดคล้องกับ Murray and Zentner (1985) ได้เสนอไว้ว่า บุคคลที่อยู่ทำงานมักจะมีกิจกรรมตลอดทั้งวัน ปัจจุบันการทำงานที่มากขึ้น อาจจะไม่มีความสามารถในการพักผ่อนที่เพียงพอจะพบว่าบุคคลที่อดทนทำงานโดยปราศจากการพักผ่อนเหล่านี้ไม่อาจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มักจะมีข้อผิดพลาดในการทำงานเสมอ จนเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น การพักผ่อนเป็นสิ่งจำเป็นแม้จะได้ประโยชน์ไม่เท่าการนอนหลับ แต่ว่าการพักผ่อนโดยการทำงานอดเรกที่ตนสนใจ เช่น การปลูกต้นไม้ ทำสวน ดัดหญ้า การดูโทรทัศน์ การฟังเพลง การอ่านหนังสือ กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการทำงาน ซึ่งนับเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตให้ดีขึ้น และยังส่งผลให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

การใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยภาพรวมในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .18$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่ใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมาก จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิวัฒน์ (2541) ที่ระบุว่า การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

เป็นการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในการทำงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในหน่วยงานดีขึ้น และมีความสุขในการทำงาน

การใช้เวลาในการบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมในระดับต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .21$) กล่าวคือ ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ที่ใช้เวลาในการบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคมมาก จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นนทกานต์ (2547) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรการเป็นสมาชิกที่ดี ด้านพฤติกรรมกรการช่วยเหลือต่อบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตการทำงาน พบว่า การใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน และ อัตราเงินเดือนที่ได้รับประจำ เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม (ตารางที่ 3) ซึ่งการใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมได้มากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน จึงต้องใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันภายในหน่วยงาน ส่งผลให้คุณภาพของชิ้นงานดีมากยิ่งขึ้น และเพื่อการพัฒนาตนเองไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีขึ้น อีกทั้งเป็นการเพิ่มอัตราเงินเดือนส่งผลให้มีความมั่นคงในชีวิตการทำงานและความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวที่ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ชิดารัตน์ (2555) พบว่าโรงพยาบาลมีการส่งเสริมให้พยาบาลศึกษาอบรมต่อในระดับที่สูงขึ้น อันส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงขึ้นและทำให้ได้โอกาสในการเลื่อนตำแหน่งงานที่สูงขึ้นด้วย

ส่วนตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมรองลงมา คือ การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มีการทำงานเป็นเวลาตามที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว จึงทำให้มีการใช้เวลาว่างเพื่อการพักผ่อนมาก จึงทำให้ไม่เกิดความเครียดส่งผลทำให้มีอิสระในความคิดเมื่อมีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น เกิดความสามัคคีในกลุ่มการทำงาน มีใจที่จะทุ่มเทในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สิพา (2559) ได้เสนอไว้ว่า การทุ่มเทให้กับการทำงานเป็นเรื่องที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้มาก การใช้เวลากับตนเองได้พักผ่อนเป็นอีกวิธีที่จะช่วยลดความเครียดจากการทำงานได้

ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมลำดับสุดท้าย คือ อัตราเงินเดือนประจำ อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มีความพึงพอใจกับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอที่ได้รับ เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายตามสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เมื่อมีการเปรียบเทียบ

ค่าตอบแทน จำนวนวันหยุด จำนวนชั่วโมงในการทำงาน ปริมาณงานที่รับผิดชอบ การทำงานล่วงเวลา และสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ รวมทั้งการมีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วงเดือน พัทธมน เกียรติดาว และ พัชรา (2552) ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลจอมเกล้า พบว่า เงินเดือนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยพยาบาลที่มีเงินเดือนที่สูงกว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า แสดงถึงเงินเดือนที่สูงขึ้นเพียงพอต่อการใช้จ่ายในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม เมื่อคำนวณสมการถดถอย เพื่อใช้ X แทนอายุ Y จะได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 262.549 + 1.394 (\text{การใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม}) + 1.927 (\text{การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน}) + .000 (\text{อัตราเงินเดือนประจำ})$$

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ และหน่วยงานในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและวิถีดำเนินชีวิตเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้

1. ผลการวิจัยด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับดี ส่วนประเด็นที่ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ ระบุระดับคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับปานกลาง และพอใช้ คือ แม้จะใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญ แต่รายได้ยังไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการเลี้ยงชีพ และ ต้องทำงานพิเศษนอกเวลา จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลในการทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม คือ อัตราเงินเดือนประจำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ที่พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มากกว่าหนึ่งในสี่ (28.3%) ระบุว่ามีการใช้จ่ายมากกว่ารายได้ ซึ่งส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ควรมีการวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง ใช้จ่ายเงินตามลำดับความจำเป็น ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย และ พบว่าผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ไม่ถึงครึ่ง (44.0%) ที่มีรายได้พิเศษจากงานพิเศษนอกเหนือเวลาในการทำงาน ซึ่งผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ควรมีการบริหารเวลาในการทำงานของตนเอง เพื่อจะได้มีเวลาในการทำงานพิเศษและมีโอกาสได้รับเงินค่าตอบแทนให้เพียงพอ

ส่วนฝ่ายทรัพยากรบุคคลและผู้บริหาร โรงแรม รวมถึงผู้ประกอบกิจการร้านดอกไม้ ควรมีการพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับโครงสร้างค่าตอบแทนอย่างยุติธรรมให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และจัดสวัสดิการให้เหมาะสมตามความจำเป็นต่อผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ อาจสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้มากขึ้น โดยการให้อัตราเงินจากการทำงานเกินเวลา (OT) ให้สูงขึ้น อีกทั้งอาจมีการให้เปอร์เซ็นต์จากชิ้นงานหรือปริมาณงานที่ได้รับ หรือมีการให้เบี้ยเลี้ยงหรือค่าตอบแทนเมื่อออกไปทำงานนอกหน่วยงาน

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นตัวแปรเกณฑ์: ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปร	R ²	R ² change	b	Beta	t	P
การใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	.065	.065	1.394	.203	2.581	.011
การใช้เวลาเพื่อการพักผ่อน	.098	.033	1.927	.171	2.163	.032
อัตราเงินเดือนประจำ	.121	.023	.000	.151	2.011	.046
ค่าคงที่	262.549					
F	7.234					
p	.000					

Standard error = 19.71118, Adjusted R² = .104, p < .05

(n = 325)

2. ผลการวิจัยด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลางหรือไม่แน่ใจในประเด็น การงานที่รับผิดชอบทำให้เกิดปัญหาครอบครัว ลักษณะงานที่ทำไม่มีเวลาให้กับครอบครัว หรือเพื่อน การงานที่รับผิดชอบเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายและจิตใจ ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันไม่สามารถมีเวลาเป็นของตนเอง ความเครียดจากการทำงานส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิต และหน่วยงานมีการกิจที่ต้องปฏิบัติงานในวันหยุดราชการเสมออย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มากกว่าสามในสี่ (77.8%) ระบุว่า มีความพอใจกับการใช้เวลาในการทำงาน ครอบครัว สังคม และเวลาส่วนตัว และ มากกว่าสองในสาม (68.9%) ระบุว่า แม้ว่าต้องทำงานล่วงเวลา ปริมาณงานกับชีวิตส่วนตัวก็ยังมีสมดุล แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้จัดการเวลาเรื่องงาน ครอบครัว และชีวิตส่วนตัวได้ค่อนข้างดี แต่ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มากกว่าครึ่ง (54.5%) เห็นด้วยว่า หน่วยงานมีการกิจที่ต้องปฏิบัติงานในวันหยุดราชการเสมอ ดังนั้น นอกจากผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้จะต้องมีการจัดการเวลาเรื่องงาน ครอบครัว และชีวิตส่วนตัวที่ดีแล้ว หน่วยงานควรจัดตารางเวลาการทำงานให้มีความเหมาะสมไม่ควรให้ทำงานเกินเวลามากเกินไป และในช่วงวันหยุดราชการควรให้พนักงานสมัครใจมาทำงานหรือจัดตารางการทำงานในวันหยุดราชการ (ในกรณีที่มีพนักงานมากกว่า 2 คน) เพื่อเป็นการหมุนเวียนการทำงาน

3. จากการวิเคราะห์การลดหย่อนพหุคูณ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลในการทำคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมมากที่สุด คือ การใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม แต่เมื่อพิจารณาการใช้เวลาของผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้มากกว่าหนึ่งในห้า (22.5%) ไม่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และมากกว่าสองในห้า (44.0%) ใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมน้อยกว่าหรือเท่ากับสองชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าเป็นการใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่น้อยมาก ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ควรพัฒนาตนเองเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและกระมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น โดยทำการศึกษาหาเพิ่มเติมความรู้ให้มากขึ้นและอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา website การสัมมนา การฝึกอบรม หรือ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการนอนหลับ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้เกือบสองในสาม (63.4%) ใช้เวลาในการนอนหลับ วันละ 7 ชั่วโมงและมากกว่า ซึ่งค่อนข้างมากเกินไปสำหรับคนวัยทำงาน ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพช่างจัดดอกไม้ควรใช้เวลาในการนอนหลับประมาณ 6 ชั่วโมงต่อวัน จะทำให้มีเวลาสำหรับการศึกษาหาความรู้หรือมีเวลาสำหรับครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คณางค์ สนธิเป่งศรี. (2553). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท นิสิตผู้ศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล และยุพิน อังสุโรจน์. (2547). ปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสารสภาการพยาบาล*, 19(2), 26–38.

นนทนาคันต์ วุฒิอริ. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

นิวัฒน์ วชิรวิภากร. (2541). องค์การที่มีชีวิต: หน่วยงานที่มีความสุข. *วารสารราชการ*, 43(5), 51–56.

ประเสริฐ สารราษฎร์. (2554). *คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

ชิตารัตน์ ศรีกันทา. (2555). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศิริราช* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

พินดา ภาสี. (2559). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลงานอายุรกรรมโรงพยาบาลศรีสะเกษ*. สืบค้นจาก http://www.203.157.165.4>file_presents วงเดือน เลหาวัฒน์ภิญโญ พัทธมน สุวิทย์ เกศลัดดา ลิ้มปิลิป และพัชรา ชัยมรพล. (2552). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*. เพชรบุรี: ม.ป.ท.

สิพา สิริลักษณ์. (2559). *หาเวลาพักผ่อนบ้าง*. สืบค้นจาก <http://www.bookswinpublishing.blogspot.com>blog>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555–2559*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>

Murray, R. B., & Zentner, J. P. (1985). *Nursing assessment and health promotion through the life span*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Education and psychological measurement*, 30(3), 607–610. อ้างถึงใน สุภาพ ฉัตรภรณ์. (2553). *Table for determining sample size from a given population*. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางทฤษฎีการศึกษาศาสตร์ศึกษา (180591). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).

Walton, R. E. (1973). Quality of working life: What is it. *Sloan Management Review*, 4(7), 20–23. อ้างถึงใน ผจญเฉลิมสาร. (2557). *คุณภาพชีวิตการทำงาน*. สืบค้นจาก http://www.m-society.go.th/article_attach/3338/3646.doc

Translated Thai References

Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). *Education and psychological measurement*. 30(3), 607–610. as Cited in S. Chatraphorn. (2010). Table for determining sample size from a given population. *Instructional material in research methodology in home economics course (180591)*. Kasetsart University. (Mimeographed). [in Thai]

Laohawatanapinyo, W., Suriyo, P., Limpisil, K., & Yimsrual, P. (2009). *The quality of work life of nurses at Prachomkiao Hospital, Petchaburi province*. Petchaburi, Thailand: n.p. [in Thai]

Lertwiboonmongkol, J., & Aunguroch, Y. (2004). Personal factors, work empowerment, achievement motivation, and work happiness of staff nurses, governmental university hospitals. *The Thai Journal of Nursing Council*, 19(2), 26–38. [in Thai]

Office of The National Economic and Social Development Board. (2013). *National economic and social development plan no.11 (2012–2016)*. Retrieved from <http://www.nesdb.go.th> [in Thai]

Phadi, P. (2016). *Quality of work life of internal medicine nurses at Sisaket Hospital*. Retrieved from http://www.203.157.165.4>file_presents. [in Thai]

Sathornrat, P. (2011). *Quality of work life of police officers at Khlong Ton Metropolitan Police Station* (Unpublished master's thesis). Kasem Bundit University, Bangkok. [in Thai]

- Siriluk, S. (2016). *Find some relaxing time*. Retrieved from <http://www.bookswinpublishing.blogspot.com>blog> [in Thai]
- Sonthiplengsri, K. (2010). *Quality of working life of employees at Nithi Foods Company Limited* (Unpublished master's thesis). Chiang Mai University, Chiang Mai. [in Thai]
- Srigunta, T. (2013). *Quality of life in workplace of registered nurses at Siriraj Hospital* (Unpublished master's thesis). Mahidol University, Bangkok. [in Thai]
- Wachirawarakarn, N. (1998). Living organization: Happiness department. *Official Journal*, 43(5), 51– 56. [in Thai]
- Walton, R. E. (1973). Quality of working life: What is it. *Sloan Management Review*, 4(7), 20–23. as Cited in P. Chalermarn. (2014). *Quality of work life*. Retrieved from http://www.m-society.go.th/article_attach/3338/3646.doc [in Thai]
- Wuthiaree, N. (2004). *Relationship between quality of work life and organizational citizenship of professional nurses in hospitals under the department of medical services in Bangkok Metropolitan Administration* (Unpublished master's thesis). Kasetsart University, Bangkok. [in Thai]